

**Obraćanje predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsole na izvanrednom
sastanku Europskog vijeća
17. travnja 2024.**

Hvala, Charlese.

Dobra večer svima.

Za 50 dana stotine milijuna Europljana izaći će na izbore. Kao što znate, posjetila sam države članice i tamo zajedno sa zastupnicima u Europskom parlamentu saslušala građane. Ljudi koje smo susreli među svojim glavnim prioritetima naveli su borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, sigurnost, jačanje gospodarstva i otvaranje novih radnih mjesta.

Od nas očekuju napredak u tim područjima, sličan onom koji smo već u području migracija. Stoga pozdravljam našu raspravu o poticanju gospodarskog rasta i jačanju europske konkurentnosti potpomognutu analizom Enrica Letta u njegovu izvješću na visokoj razini o budućnosti jedinstvenog tržišta. Sve to dolazi u presudnom trenutku.

Drage kolegice, dragi kolege,

jedinstveno tržište jedinstveni je model rasta naše Unije. Ono je snažan pokretač konvergencije i naša najveća vrijednost. Danas ljudi mogu živjeti, raditi, studirati i putovati bilo gdje u našoj Uniji. Pomaže velikim i malim poduzećima da posluju gdje god žele te im omogućuje pristup većem tržištu uz istodobno jačanje konkurentnosti. Potrošačima nudi veći izbor po nižim cijenama i bolju zaštitu koja uzima u obzir njihove interese. Činjenica da smo najveće jedinstveno demokratsko tržište na svijetu uvelike je ojačala naš globalni položaj.

Međutim, nove geopolitičke okolnosti i sve složeniji izazovi razotkrili su slabosti našega jedinstvenog tržišta. Kako možemo Europu učiniti konkurentnijom, inovativnijom i autonomnijom? Kako ćemo privući poduzeća, otvoriti radna mjesta i povećati gospodarski rast?

Ne raspravljamo ni o čemu novom. Jedinstveno tržište projekt je koji se razvija već više od 30 godina i neraskidivo je povezano sa strateškim prioritetima EU-a. U ovom trenutku moramo se podsjetiti na to da je projekt jedinstvenog europskog tržišta duboko politički, kao što je oduvijek i bio. Vjerujem da naše gospodarsko područje i dalje ima potencijal za ostvarivanje još većih koristi za naše građane. Vrijeme je da obnovimo svoju predanost tome.

To znači produblјivanje našeg jedinstvenog tržišta kako bi se ponovno moglo uskladiti s potrebama trenutačne situacije, posebno sa zelenom i digitalnom tranzicijom naših gospodarstava. Samo povećanjem produktivnosti, ubrzanjem ulaganja u vlastite industrijske kapacitete, među ostalim u pametne elektroenergetske mreže, i integracijom jedinstvenog tržišta za energetiku, financije i telekomunikacije možemo smanjiti strateške ovisnosti te istodobno poduprijeti i održati gospodarski rast. Jedinstveno tržište naš je najveći gospodarski pokretač i to se mora odražavati u smanjenju razlika između naših zajednica. Tako ćemo riješiti pitanje socijalne isključenosti, bilo na internetu ili izvan njega.

U praksi će to zahtijevati više napora kako bi se postigli jednaki uvjeti za sve. Donošenje Akta o digitalnim uslugama, Akta o digitalnim tržištima i Akta o umjetnoj inteligenciji ključni je

korak u pravom smjeru. Ista razina predanosti također će biti potrebna u području energije i u zelenoj tranziciji općenito.

Činjenica je da smo u tom području postavili najambicioznije ciljeve u svjetskim razmjerima, na što trebamo biti ponosni i na što i jesmo ponosni. Međutim, pretjerana birokracija može nas kočiti. Primjerice, na nekim mjestima faze razvoja za izgradnju odobalne vjetroelektrane mogu potrajati otprilike koliko i izgradnja cijelog polja vjetroelektrana na kopnu. To znači da je izgradnja učinkovitije infrastrukture u Europi trenutačno znatno manje privlačna.

Osim što stoji na putu strateškim ulaganjima i našim klimatskim ambicijama, birokracija također koči socioekonomsku uključenost. Protesti poljoprivrednika samo su jedan eklatantan primjer neusklađivanja naših ambicija s potrebama i očekivanjima naših građana. Ovo nipošto nije samo poljoprivredno pitanje, te se mora odražavati u strateškom programu.

Zbog toga sam oduvijek tvrdila da zelena tranzicija mora obuhvatiti sve sektore ako želimo da uspije, što je nužno. Nitko ne smije biti zapostavljen. Industriji mora ponuditi stvarne poticaje i sigurnosne mreže. Građani moraju vjerovati u taj proces i moraju si ga moći priuštiti. U protivnom riskiramo da će sve više ljudi potražiti utočište u marginaliziranim skupinama, i to, paradoksalno, upravo u trenutku kad ih pozivamo da se zauzmu za Europu. To ne smijemo dopustiti.

Rascjepkanost našeg financijskog sektora i, točnije, prepreke protoku kapitala diljem Unije također ometaju gospodarski napredak. Posljednjih su godina zelena ulaganja dobila zamah, ali manjak od više od 400 milijardi eura godišnje tek treba popuniti, što je nedostatak koji se, čak i uz ponovnu procjenu našeg pristupa državnim potporama, jednostavno ne može popuniti samo javnim financiranjem.

Slobodno kretanje kapitala jedna je od četiriju temeljnih sloboda jedinstvenog tržišta, no nakon desetljeća integracije i dalje postoje prepreke koje utječu na našu konkurentnost u svijetu.

Ako želimo da naša poduzeća i industrije rastu i uvode inovacije, otvaraju radna mjesta, potiču bolje mogućnosti štednje za naše građane, stvaraju bogatstvo i osiguravaju konkurentnost Europe, moramo stvoriti prave uvjete i okvire za ostanak naših novoosnovanih poduzeća i MSP-ova u Europi. To znači da moramo dovršiti našu bankovnu uniju i uniju tržišta kapitala. Kao što sam već rekla, produbljivanje jedinstvenog tržišta oduvijek je bilo pitanje političke volje. Ponovno je došlo vrijeme da se pobrinemo za to pitanje ili riskiramo gubitak svega.

Tako možemo pokazati našim građanima da naš projekt donosi rezultate. Na koji način možemo riješiti stvarne probleme i ublažiti izazove s kojima se suočavaju poduzeća i obitelji diljem Europe: više račune, neizvjesna tržišta nekretnina ili brigu o tome kako spojiti kraj s krajem? Kako ćemo osigurati dugoročnu konkurentnost, blagostanje i vodeću ulogu na globalnoj razini?

U procesu jačanja našeg jedinstvenog tržišta, reformiranja i pripreme za svijet koji se mijenja, proširenje EU-a na Ukrajinu, Moldovu, Gruziju i zapadni Balkan mora ostati visoko u našem strateškom i političkom programu. U tom je smislu usvajanje Instrumenta za reforme i rast za zapadni Balkan korak u pravom smjeru. Još jednom se pokazalo da smo zbog jedinstvenog tržišta privlačni. Približilo nam je naše saveznike sa zapadnog Balkana i time ojačalo naš kontinent, našu Uniju, naš europski put i sve nas. Europski parlament to je shvatio i zato smo se udružili kako bismo rezultate ostvarili rekordnom brzinom.

Drage kolegice, dragi kolege,

na početku današnjeg obraćanja osvrnula sam se na zabrinutost građana. Europljani također žele da ojačamo naše sigurnosne i obrambene strukture kako bismo tijekom sljedećih pet godina branili mir i demokraciju. Ono što se događa na našim granicama mora ostati među našim prioritetima.

Rusija ustraje u nezakonitim i neselektivnim napadima na Ukrajinu. Ukrajini smo već pružili snažnu političku, diplomatsku, humanitarnu, gospodarsku i vojnu potporu. Ne smijemo se pokolebati u našoj podršci Ukrajini. Moramo ubrzati i intenzivirati isporuku opreme koja im je potrebna, uključujući zračnu obranu.

Ne smijemo popustiti.

Isto vrijedi i kad je riječ o pokušajima Rusije da dezinformacijama prije predstojećih europskih izbora u lipnju iskrivi diskurse i ojača prorusk stavove. Sad to više nije samo prijetnja, već i mogućnost, i moramo biti spremni suprotstaviti joj se. U tom smislu ponovno vas uvjeravam da je Europski parlament spreman podržati vas najbolje što može u odvrćanju i suočavanju s bilo kakvim zlonamjernim uplitanjem u naše demokratske postupke donošenja odluka. Kao što je to oduvijek činio.

Kad je riječ o stanju na Bliskom istoku, postoji rizik da će prvi iranski napad na Izrael bespilotnim letjelicama i projektilima još više zaoštriti napetosti u regiji. Kao Unija i dalje ćemo raditi na smirivanju napetosti kako ne bi došlo do daljnje eskalacije i još većeg krvoprolića.

Prošle je godine Europski parlament velikom većinom glasao za to da se Islamska revolucionarna garda uvrsti na popis terorističkih organizacija. Ostajemo pri tome. Zbog tih zabrinjavajućih događaja potrebne su i opravdane nove sankcije protiv Irana zbog njegovih programa bespilotnih letjelica i projektila.

Stanje u Gazi i dalje je očajno. Dopustite mi da ponovno naglasim da će se Europski parlament i dalje zalagati za prekid vatre. I dalje ćemo zahtijevati povratak preostalih talaca i naglašavati da Hamas više ne može djelovati nekažnjeno. Na taj ćemo način dostaviti više pomoći u Gazu, spasiti nevine živote i zalagati se za hitno dvodržavno rješenje kojim se Palestincima pruža dobra perspektiva, a Izraelu sigurnost.

Drage kolegice, dragi kolege,

ovo je posljednji sastanak Europskog vijeća prije izbora u lipnju. Zahvaljujem vam na tako interaktivnim razmjenama i na svemu što ste već učinili kako biste podržali naše napore da povećamo odaziv na izbore. Uvjeravam vas da će Parlament nastaviti raditi do posljednjeg trenutka mandata za dobrobit svih Europljana.